

ΧΡΩΜΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΦΤΕΡΩΜΑΤΟΣ

Δύο πράγματα είναι απαραίτητα για να παραχθεί η χρωστική ουσία στα πουλιά, τα γονίδια και η κατάλληλη διατροφή. Οι πολλαπλές και διαδοχικές μεταλλάξεις κατάφεραν να δώσουν στα φτερά και στα πούπουλα του καναρινιού διάφορους τόνους χρώματος. Το χρώμα του άγριου καναρινιού αποτελείται από μελανίνες και λιποχρώματα. Ο ένας τύπος γονιδίου παράγει μελανινική χρωστική (σκουρόχρωμες αποχρώσεις) και συνθέτεται στο οργανισμό του καναρινιού από μη-βασικά αμινοξέα και τις βιταμίνες B2, η έκθεση στον ήλιο αυξάνει την απόθεση μελανίνης στο δέρμα των πουλιών. Οι μελανίνες είναι αυτές που σχηματίζουν το σχέδιο, βρίσκονται στο κυτταρόπλασμα των κυττάρων, και αφορούν το δέρμα, τα νύχια, το ράμφος, και την ίριδα του ματιού.

Υποδιαιρούνται σε :

- 1) Ευμελανίνες, χρώματος μαύρου η καφέ σκούρου, που βρίσκονται στην αρχή του φτερώματος.
- 2) Φαιομελανίνες καφέ χρώματος που τείνει προς το κόκκινο που βρίσκεται γύρω τις ευμελανίνης

Το λιπόχρωμα δίνει το βασικό χρώμα στο καναρίνι. Αποτελείται από ουσίες που προέρχονται από την σύνθεση της καροτίνης κίτρινης, και κόκκινης, η οποία διαλύεται στα λιπίδια. Τα λιποχρωμικά καναρίνια (ανοιχτόχρωμες αποχρώσεις) προέρχονται από μια μετάλλαξη που εμπόδισε το αρχέγονο γονίδιο που είναι υπεύθυνο στον σχηματισμό της μελανίνης του πτερώματος να λειτουργήσει και για τον λόγο αυτό ο φαινότυπος στο φτέρωμα παρουσιάζει μόνο τα λιποχρώματα. Η μετάλλαξη αυτή είναι ανεξάρτητη, ελεύθερη, δεν είναι φυλοσύνδετη και έχει συνκυρίαρχο χαρακτήρα. Έτσι δημιουργούνται διάφορες ποικιλίες χρωμάτων ανάλογα με το χρώμα των γονέων. Δημιουργήθηκε λοιπόν η ανάγκη να ορισθεί μια ορολογία ανάλογα με το χρώμα που έχει το κάθε καναρίνι ώστε να μπορέσουμε να τα τοποθετήσουμε σε κατηγορίες. Έτσι χρησιμοποιούμε τους πιο κάτω όρους

- A) Καθαρά (clear) ονομάζουμε τα καναρίνια τα οποία δεν κανένα σκούρο σημάδι, δηλαδή είναι καθαρά λιποχρωμικά (κίτρινο, κόκκινο, άσπρο)
- B) Σημαδεμένα (ticked) ονομάζουμε τα καθαρά καναρίνια που έχουν ένα μικρό σκούρο σημάδι σε ένα μόνο σημείο του σώματος τους, η τρία σκούρα φτερά στην ουρά η στις φτερούγες
- Γ) Παρδαλά (variegated) ονομάζουμε τα καναρίνια που παρουσιάζουν στον φαινότυπο τους και λιπόχρωμα και μελανίνη, όταν ο ανοικτός χρωματισμός είναι

περισσότερος από τον σκούρο τότε τα λέμε απλώς παρδαλά (variegated), όταν το σκούρο χρώμα είναι περισσότερο του ανοιχτού χρώματος τα λέμε βαριά παρδαλά (heavily variegated) και όταν το 75% αποτελείται από σκούρο χρώμα τρία μέρη σκούρο (three parts dark)

Δ) Ρυπόχρωμα (foul) καναρίνια είναι τα αντίθετα από τα σημαδεμένα, δηλαδή σκούρα καναρίνια με ένα ανοιχτόχρωμο μικρό σημάδι, η τρία ανοιχτόχρωμα φτερά στην ουρά η στις φτερούγες.

Ε) Ομόχρωμα (self) ονομάζουμε τα καναρίνια που έχουν σκούρο χρώμα.

Ζ) Μαρκαραισμένα (marked) ονομάζουμε τα καναρίνια που έχουν σκούρο σημάδι που εφάπτεται και στα δύο μάτια, και σκούρο χρώμα στα δευτερεύοντα φτερά στις φτερούγες.

Το χρώμα όμως στα καναρίνια μπορεί να τοποθετηθεί και με διαφορετικό τρόπο στα φτερά. Αυτή η διαφοροποίηση οφείλεται πάντα σε μεταλλάξεις που δημιουργούν επιπλέον κατηγορίες. Ανάλογα με τον τρόπο που κατανέμεται η χρωστική ουσία πάνω στο φτερό, ασχέτως με το χρώμα του καναρινιού (λιποχρωμικό η μελανινικό) δημιουργούνται δύο κατηγορίες που ονομάζονται έντονο (yellow η jonque) και μη-έντονο (buff η mealy) και τις αναλύουμε παρακάτω στην ποιότητα του φτερώματος αλλά, πριν φτάσουμε στην ποιότητα του φτερώματος καλό θα είναι να λάβουμε υπόψη μας μερικούς κανόνες που θα πρέπει να ακολουθούμε στα ζευγαρώματα μεταξύ των καναρινιών της εμφάνισης για να έχουμε πάντοτε ζωηρό χρώμα στα καναρίνια μας, γιατί όπως αναφέρουν πολλοί έμπειροι εκτροφείς ζωηρό χρώμα =ζωηρό πουλί. Τα ζευγαρώματα ανάμεσα σε καναρίνια με κίτρινο χρώμα δίνουν πουλιά κίτρινα θολού χρώματος, το σωστό είναι να ζευγαρώνουμε ένα παρδαλό με ένα κίτρινο. Ζευγαρώνοντας ένα πράσινο με ένα ανοιχτού χρώματος καναρίνι παίρνουμε μια μεγάλη γκάμα χρωμάτων. Ζευγαρώνοντας δυο πουλιά παρδαλά θα έχουμε απογόνους παρδαλούς αλλά και κίτρινα με σωστό κίτρινο χρώμα. Η χροισμοποίηση των πράσινων πουλιών στο ζευγάρι κρίνεται απαραίτητη για τα κίτρινα πουλιά. Αν θέλουμε πουλιά με έντονο κίτρινο με διάφορες κηλίδες του πορτοκαλί αυτό προέρχεται από ζευγάρι από πυκνό πράσινο χρώμα και από κίτρινο χωρίς μελανίνη, αυτό είναι που χρειάζεται να κάνουμε στα ζευγαρώματα ώστε τα πουλιά να μην χάνουν τις γενετικές τους ικανότητες. Εάν λοιπόν η ποιότητα του χρώματος εξασθενήσει (ξεθωριάσει) ζευγαρώνουμε με πουλιά με βαθύ πράσινο χρώμα. Εάν το βασικό χρώμα είναι το κίτρινο υπάρχει σε πολλές αποχρώσεις από ανοιχτό κίτρινο μέχρι πολύ κλειστό κίτρινο αυτό εξαρτάται από την συγκέντρωση των καροτεινοειδών στην βάση του χρώματος. Ένα βαθύ πράσινο γυαλιστερό με κοντό και σκληρό φτέρωμα με λίγο καφέ και πολύ μαύρη μελανίνη πρέπει να χρησιμοποιείται για να βελτιώνει πουλιά με ξεθωριασμένο θολό χρώμα και αραιό φτέρωμα. Η διαφορετικά όταν ένα βαρύ παρδαλό που παρουσιάζει μεγάλα ανοίγματα του πράσινου στο κεφάλι στο στήθος και στα φτερά πρέπει να ζευγαρώνει με ένα ελαφρύ παρδαλό. Όταν μιλάμε για καθαρά πουλιά εννοούμε ένα ανοιχτόχρωμο πουλί που δεν παρουσιάζει σημάδια μελανίνης, ένα κίτρινο πουλί εάν προέρχεται από ένα πουλί με καλά επιλεγμένο φτέρωμα συμπαγή. Φτέρωμα μαλακό πρέπει να το ζευγαρώνεις με πουλιά που έχουν πυκνό και σκληρό φτέρωμα εν αντιθέση με ένα φτέρωμα σκληρό και ντούρο που πρέπει να ζευγαρώνεται με πουλιά που έχουν ψιλό και απαλό φτέρωμα

Σε γενικές γραμμές υπάρχουν δύο διαφορετικοί τύποι φτερώματος, το ένα είναι το μαλακό (απαλό και αφράτο), το οποίο σε γενικές γραμμές είναι πλατύ και στρογγυλό σε σχήμα, με καλάμι πιο λεπτό και να λυγίζει εύκολά και τα τριχίδια του φτερού (barbules) να είναι ευαίσθητα. Το άλλο είναι σκληρότερο, μυτερό και στενό σε σχήμα με καλάμι γερό και παχύ που δεν λυγίζει εύκολα αλλά αντέχει την πίεση. Συνήθως αυτοί οι δύο τύποι εντάσσονται στις κατηγορίες χρώματος του μη-έντονου (buff η mealy) και του έντονου (Yellow η jonque) αλλά βεβαίως αυτό δεν είναι και κανόνας. Μη-έντονο (Buff) είναι το φτερό το οποίο δεν έχει ομοιόμορφο χρωματισμό, με αποτέλεσμα οι άκρες του να ασπρίζουν. Έντονο (Yellow) είναι το φτερό που χρωστική ουσία εξαπλώνεται ισομερώς, σε όλο το φτερό άσχετα με το μέγεθος του φτερού, και έχει ως αποτέλεσμα το πλούσιο και βαθύ χρώμα στο φτέρωμα. Συνήθως τα μη-έντονα (Buff) έχουν απαλό φτέρωμα, ενώ τα έντονα (Yellow) έχουν σκληρό. Υπάρχουν όμως αρκετά έντονα (Yellow) τα οποία έχουν φουντωτό φτέρωμα και αντιθέτως πολλά μη-έντονα (Buff) τα οποία έχουν σφιχτό τύπο φτερώματος.

Επίσης η βάση του χρώματος ακολουθεί την ίδια φόρμουλα και βλέπεις ότι τα μη-έντονα (Buff) που έχουν φουντωτό φτέρωμα, συχνά έχουν έλλειψη χρώματος, ενώ τα πολύ σφιχτά σε φτέρωμα μη-έντονα (Yellow) έχουν το βάθος της βάσης του χρώματος. τα πράσινου χρώματος φτερώματα που είναι πλούσια σε μελανίνη είναι πιο ανθεκτικά από τα λιποχρωμικά φτερώματα. Βεβαίως το ήδη προαναφερόμενο είναι ένας γενικός κανόνας και βεβαίως ένας γενικός κανόνας έχει και εξαιρέσεις.

Υπάρχουν 6 κατηγορίες τύπου φτερωμάτων από το υπέρ-μαλακό έως το υπέρ-σκληρό, όπως στο φαίνεται στο πίνακα 2.1

ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ ΦΤΕΡΩΜΑΤΩΝ					
1	2	3	4	5	6
ΥΠΕΡ ΜΑΛΑΚΟ	ΜΑΛΑΚΟ	ΜΕΣΑΙΟ	ΜΕΣΑΙΟ	ΣΚΛΗΡΟ	ΥΠΕΡ ΣΚΛΗΡΟ
BUFF			YELLOW		

Θα μπορούσαμε να ζευγαρώσουμε πουλιά με την ποιότητα 1 φτερώματος με πουλιά της ποιότητας 6 φτερώματος, τα οποία είναι πολύ δύσκολα να ζευγαρώσουν. Το πουλί με το υπέρ-μαλακό φτέρωμα (1) συνήθως μοιάζει αρκετά μεγάλο αλλά ο πραγματικός όγκος του κορμιού είναι αρκετά μικρό. Ο όγκος του φτερώματος δίνει λάθος εντύπωση. Το πουλί με το πολύ σκληρό και μυτερό φτέρωμα (6) εμφανίζετε μακρύ και στενό, το οποίο δίνει την εντύπωση ότι είναι αρκετά μικρό. Έτσι βλέπουμε ότι και τα δύο πουλιά δεν έχουν τύπο. Είναι πιθανόν το σχήμα και ο τύπος του

φτερώματος να κρύβει ένα καλοσχηματισμένο σώμα. Εάν είσαι τυχερός, θα μπορούσες να ζευγαρώσεις το (1) και το (6) και να παράγεις μικρά με καλό φτέρωμα αλλά δεν πρέπει να ξεχάσεις, ότι άμα τα χρησιμοποιήσεις αυτά τα μικρά για αναπαραγωγή, οι απόγονοι τους θα μπορούσαν να έχουν όμοιο τύπο φτερώματος με τους πρόγονους τους. Ίσως θα ήταν καλύτερο να αποφύγουμε τα υπερβολικά παραδείγματα και να συγκεντρωθούμε στο πως θα παράγουμε μικρά με όμοιο τύπου φτερώματος σε ποιότητα. Όταν το καταφέρουμε αυτό, δεν υπάρχει τότε, τόσο η ανάγκη να μελετούμαι την ποιότητα του φτερώματος. Καθώς θα ακολουθεί τα γονίδια αυτόματα. Αυτός ο παράγοντας έχει σχέση με όλα τα θέματα που αφορούν τα καναρίνια μας, όπως το σχήμα, η βάση του χρώματος κλ.π. Η τελειότητα του φτερώματος επιτυγχάνετε συνήθως στις κατηγορίες (3) και (4), αλλά και τα πουλιά με ποιότητα φτερώματος (2) και (5) αξίζουν να τα ζευγαρώσεις αρκεί να μην έχουν άλλα εμφανή προβλήματα. Έτσι τα καλύτερα σε φτέρωμα μη-έντονα (Buff) γενικά πέφτουν στην κατηγορία 3 και τα καλύτερα σε φτέρωμα έντονα (Yellow) πέφτουν στην κατηγορία 4, αλλά πάντοτε αυτό δεν είναι κανόνας. Για παράδειγμα, ένα Buff με σκληρό φτέρωμα μπορεί να είναι στην κατηγορία (4) και έτσι να μην ανήκει στον σωστό τύπο φτερώματος, το σωστό θα είναι να ζευγαρώσεις το πουλί αυτό με άλλο Buff, πιθανόν από την κατηγορία (3) ή (2). Να το ζευγαρώσεις με κίτρινο από την κατηγορία (5) ή (6) θα έχει ως αποτέλεσμα το σκληρό φτέρωμα το μικρών. Επίσης θα ήταν σωστό να το ζευγαρώσεις με έντονο (Yellow) από την κατηγορία (4).

Αυτές οι θεωρίες που έχουν σχέση με την ποιότητα του φτερώματος, ισχύουν το ίδιο και για τα μη φυσιολογικά χρώματα (Πράσινο, Κανελί και Άσπρο) . Όλα αυτά τα χρώματα μπορούν να διαιρεθούν σε έντονα (Yellows) και μη-έντονα (Buffs) και να διαιρεθούν διάφορες ποιοτικές κατηγορίες, όπως εσύ νομίζεις ότι είναι σωστό. Εάν χρησιμοποιηθεί το συγκεκριμένο σύστημα, ίσως θα είναι καλύτερα ένα ζευγάρι με διπλό μη-έντονο (Buff) ή ένα διπλό ζευγάρι έντονο (Yellow) μέσα από τις κατηγορίες (2) και (5), παρά να χρησιμοποιηθεί πουλί με το αντίθετο τύπο χρώματος. Μέσα από τα χρόνια ο κανόνας είναι να ζευγαρώνεις έντονο (Yellow) με μη-έντονο (Buff) και αντίθετα. Αυτό ισχύει και για τα Πράσινα και Κανελί, καθώς και για τα κανονικά. Αλλά αυτός ο κανόνας δεν ισχύει για τα Άσπρα. Παλιότερα υπήρχε η θεωρία για να επιτύχεις καλό άσπρο ήταν απαραίτητο να ζευγαρώσεις το άσπρο με ένα πουλί με μικρή βάση χρώματος, όσο το δυνατόν. Έτσι λογικά, ένα πουλί με μη-έντονο (Buff) το ζευγαρώναν συνέχεια με μη-έντονο (Buff), τα μικρά είχαν μόνο μη-έντονο (Buff) φτέρωμα δηλαδή 50% άσπρο και 50% φυσιολογικό. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, το φτέρωμα το μικρών να γίνουν ανομοιογενή και όταν ένα φυσιολογικό μη-έντονο (Buff) το ζευγαρώνες με ένα φυσιολογικό έντονο (Yellow), το αποτέλεσμα ήταν να έχει έλλειψη της βάσης του χρώματος. Αυτό με την σειρά του δημιούργησε την θεωρία ότι όσα πουλιά που έχουν παραχθεί από άσπρο ζευγάρι πιθανόν να μην έχουν την σωστή βάση χρώματος. Αυτό δεν είναι σωστό αλλά το πρόβλημα δημιουργήθηκε από την συνεχές ζευγάρι του διπλού μη-έντονου (Buffing), το οποίο δημιούργησε το πρόβλημα.